

Finansal Performansa Dayalı Etkinlik Ölçümü: Turizm İşletmelerine Yönelik Bir Araştırma*

Özet

Etkinlik ölçümleri, turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin, sektörde meydana gelen gelişmelere cevap verebilmeleri ve finansal olarak başarılı olabilmeleri açısından önemlilik arz etmektedir. Çalışmanın data analizinde kullanılan Veri Zarflama Analizi, birden çok ve farklı ölçü birimlerine sahip girdi ve çıktıların karşılaştırma yapmayı zorlaştırdığı durumlarda kullanılan bir yöntemdir. Çok sayıda girdi ve çıktı unsuru belirlenerek, karar birimlerinin göreceli etkinliklerinin hesaplanmasında kullanılan parametrik olmayan matematiksel programa dayalı bir ölçüm tekniğidir. Bu çalışmada da Türkiye’de İMKB TRZM endeksinde yer alan işletmelerin 2009 – 2010 yıllarına ilişkin mali verileri kullanılarak, finansal etkinlikleri Veri Zarflama Analizi(VZA) tekniği ile ölçülmüştür. Yapılan analiz sonucunda belirlenen kriterlere göre etkin ve etkin olmayan turizm işletmeleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte ilgili kriterlere göre etkin olmayan işletmelerin etkin olmama nedenleri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İMKB Turizm Endeksi, Etkinlik Ölçümü, Veri Zarflama Analizi.

Burhanettin ZENGİN¹
İstemi ÇÖMLEKÇİ²
Zeynep MESCİ³

Measuring Efficiency based on Financial Performance: A Research on Tourism Enterprises

Abstract

Measuring of efficiency which is significance for the tourism enterprises, because of their achievement financial performance. Data Envelopment Analysis which is used in this study, with multiple inputs –output sand different measurement units make it difficult to make comparison is a method. Large number of input and output elements is identified and measuring the relative effectiveness with a non-parametric technique based on mathematical program. In this study, the ISEI TRZM, index of the enterprises in Turkey the financial data of 2009-2010 are analysis with data envelopment analysis (DEA). According to the criteria set by the active and inactive as a result of the analysis, tourism businesses have been identified. However, the reason for the inability to effectively evaluate the firms according to the criteria those are inactive.

Keywords: ISEI Tourism Index, Efficiency Measurement, Data Envelopment Analysis

¹ Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, bzengin@sakarya.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, istemicomlekci@duzce.edu.tr

³ Araş. Gör., Düzce Üniversitesi, Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, zeynepaslan@duzce.edu.tr

* Bu makale 12. Ulusal Turizm Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.